

KÖRÖS LOBOGÓ

Az R. M. P. Arad-városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XII. évfolyam, 3671. szám

1956. december 14., péntek

4 oldal, 20 bani

Nagyobb figyelmet a mezőgazdasági gépek és szerszámok javítására

Ebben az évben, az őszi mezőgazdasági kampányban a hosszantartó szárazság megnehezítette a munkát. A mezőgazdasági gépek és a szerszámok a szokottnál jobban megromlottak, a kedvezőtlen időjárás következtében pedig rajonunk területén az őszi mélyszántással is lemaradtunk. Ez azt jelenti, hogy az 1957. évi tavaszi kampányt nehezebb lesz. Több munkát kell végezni, mert a talajt ebben az évben nem sikerült előkészíteni a tavaszi szántáshoz. Nagyobb szükség lesz tehát a mezőgazdasági gépek és szerszámok jó munkájára. A géppállomások és állami gazdaságok dolgozóinak feladata azonban nemcsak az, hogy idejében elkészítsék az összes gépek és szerszámok javítását, hanem az is, hogy a javítási munkákat jó minőségűek legyenek.

Géppállomásaink és állami gazdaságainkban már hozzáálltak ennek a fontos munkának elvégzéséhez. Az újaradi géppállomásnál már mintegy harminc traktort, valamint két, cseplőgépet és más mezőgazdasági szerszámot javítottak meg. Az újaradi és a kürtösi géppállomások nagyobb javítást igénylő traktorkat elküldte az aradi gépjárató központba javítás végett. Megkezdődött a javítás a vladimiresculi és monostori állami gazdaságokban is. Ez azonban nem elegendő. A gyakorlat bebizonyította, hogy más években is elvégezték a gépek javítását és amikor a mezei munka megkezdődött, a gépek nem működtek kielégítően. Sok nehézséget okozott az ilyenkor a javítás különösen a kürtösi géppállomásnál. Eppen ezért, most az állami gazdaságok és géppállomások vezetőinek arra kell törekedniük, hogy az idejében elvégzett javítások minősége ellen se legyen kifogás.

Ennek érdekében az állami gazdaságok és géppállomások vezetőinek elsősorban gondoskodniuk kell a javításokat végző dolgozók megfelelő munkakörülményeinek biztosításáról. A tél olyan évszak, amely nem teszi lehetővé, hogy egyes javításokat a szabad ég alatt végezzék. Ezért szükséges, hogy ott, ahol fontos javítási munkákat végeznek, jók legyenek a munkakörülmények. A géppállomások és állami gazdaságok vezetőinek gondoskodniuk kell a javítási munkákhoz szükséges alkatrészek beszerzéséről is. A vladimiresculi és a Scintela állami gazdaság vezetői már idejében gondoskodtak a szükséges alkatrészek beszerzéséről.

Az állami gazdaságok és géppállomásokon folyó javítási munkálatok mellett nem szabad megfeledkezni a kollektív gazdaságok és egyéni gazdálkodó dolgozó parasztok mezőgazdasági szerszámairól és gépeiről sem. Az őszi kampányban ezeknek nagyrésze szintén megromlott. Eppen ezért, a kollektív gazdaságok vezetőinek már most hozzá kell látniuk a javítási munkálatok megszervezéséhez. A tavaszi kampányban csak akkor érünk el jó eredményt, ha az összes mezőgazdasági gépeket és szerszámokat megjavítjuk. Az állami

gazdaságoknál és géppállomásoknál a javítási munkálatok mellett nagy figyelmet kell fordítani az önkéntesség csökkentésére is. Ahol lehet, takarékoskodni kell a cserealkatrészekkel. Ezen a téren nagy feladat hárul az állami gazdaságok és géppállomásokra, IMSZ- és szakszervezeteire. Ajánlatos, ha az állami gazdaságoknál és géppállomásoknál úgy szervezik meg a javítást, hogy a traktorosok szakképzettségét is elősegítsék. Ha a traktorosok részt vesznek a gépjárató javításánál, megismerik a gépeket, tudják, milyen alkatrészeket cseréltek s üzem közben is könnyebben megtalálják a hibákat.

A községi néptanácsok és párt- alapszervezeteknek is feladatuk, hogy biztosítsák a mezőgazdasági szerszámok és gépek javítását. A községi néptanácsoknak már most ellenőrizniük kell, hogy milyen állapotban vannak a magántulajdonban lévő traktorok és intézkedjenek az üzemképtelen, valamint a megromlott traktorok üzembehelyezése iránt. Ugyanakkor a községi szövetkezetek révén biztosítsák a javítási munkálatokhoz szükséges anyagokat is. A tavaszi kampányt csak akkor tudjuk idejében elvégezni, ha mezőgazdasági gépeinket és szerszámainkat a tél folyamán rendbehozzuk. Ezt a feladatot elsősorban a géppállomások és állami gazdaságok dolgozóinak kell átvenniük s ennek megfelelően kell, hogy elvégezzék a javításokat. A kollektív gazdaságoknak és az egyéni gazdálkodó dolgozó parasztoknak is fel kell ismerniük annak fontosságát, hogy gépeiket ne akkor javítsák ki, amikor már meg kell kezdeni a munkát, hanem most.

A javítások minél jobb elvégzése érdekében nagy segítséget nyújthatnak üzemünk és gyáraink dolgozói az állami gazdaságoknak, géppállomásoknak és kollektív gazdaságoknak. Számos gyár, üzem, védőnőseget vállalt géppállomások, állami gazdaság és kollektív gazdaság felett. Ezek a gyárak és üzemek a javítási munkálatok gyors és jó minőségű elvégzése terén nyújtsanak segítséget az említett mezőgazdasági egységeknek, szervezzék kiállításokat a javítócsoporthoz, hogy a tavaszi munkálatok megkezdésekor a mezőgazdasági gépek üzemképes állapotban legyenek.

A tartományi pártkonferencia tiszteletére

A mikor vasárnap reggel megérkezett a kurgorgy szirénje, nemcsak a műszak kezdetét, hanem az idei termelési terv befejezését is jelezte. Ma már 1957 januárjára termelnek. A gyár dolgozói elhatározták, hogy ebben a hónapban sem veszik igénybe az előírt kétnapos leállást, hisz novemberben is sikerült a gyár leállítás nélkül, menetközben elvégezniük a szükséges javításokat.

A jelentős területfejlesztés mellett külön dicséret illeti a gyár valamennyi dolgozóját az önkéntességük terén elért kimagasló eredményekért. Októberben (a novemberi önkéntességi ár alakulását még nem számítva) a gyár 25 százalékos önkéntességű munkát ért el a múlt év októberéhez és 12 százalékosat a tervhez viszonyítva. Ehhez természetesen nagyban hozzájárult a terv teljesítése, a répa magas cukortartalma, valamint az a tény, hogy idén a szállítások észszerű megszervezésével jelentősen csökkent a CFR-nek fizetendő fejbér összege. Olyannyira, hogy most, a múlt évben fizetett összegnek csupán egyötödét fizetik fejbér formájában.

Kimagasló munkásokkal köszöntik a December 21. kisipari termelőszövetkezet munkásai a küszöbön álló tartományi pártkonferencia megnyitását. Mi sem igazolja ezt jobban, mint a termelésben elért eredmények. A gomb-ostályon például Kovalik Mária 162, Hardui Példuán 139, Renz Borbála 116 és Károly Mária 90 százalékkal teljesítette a normáját. A gomb-ostályon kívül, a szövetkezet többi részlegében is szép eredményeket értek el. Így a fésűosztályon Laczkó Mária 37, a szemszövetkezet osztályon pedig László Lujza 66 százalékkal haladta túl a normáját.

A szövetkezet dolgozói új típusú szemüvegreket gyártásra készülnek. Megkezdtek az olyan gyógyszerkészítékek gyártását, amelyek szárában drótszálat helyeznek el. Már gyártanak babahajlítót is, amelyek sokáig hiányoztak a kereskedelemből.

TÁVIRAT

A melbournei XVI. nyári olimpiai játékokon részt vett romániai sportolók a következő táviratot küldték Chivu Stoica elvtánsnak, a Minisztertanács elnökének:

A melbournei XVI. nyári olimpiai játékokon részt vett romániai sportolók küldöttség jelenti a kormánynak, hogy szeretett hazánk színeit becsü-

lettel képviselve, öt arany, három ezüst és öt bronzérmet nyert és a részvevő 68 ország között a nyolcadik helyen végzett. Tudatában vagyunk annak, hogy eredményeinket a népi demokratikus rendszerünk által teremtet feltételek tették lehetővé, köszönetet mondunk a kormánynak az irántunk tanúsított gondoskodásért, valamint országunk testnevelési és sportmozgalmaának nyújtott segítségért.

A Román Néphőztársaság Olimpiai küldöttsége

A Kisipari Termelőszövetkezetek Központi Szövetsége ez év augusztusában országos versenyt kezd meg a kisipari termelőszövetkezeti egységekhez tartozó kultúrszervezetek számára. E verseny fő célja az, hogy fellendítse, magasabb színvonalra emelje a művelődési tevékenységét. A verseny szabályzat értelmében azokat a kultúrszervezeteket, amelyek tartományi, illetve országos viszonylatban a legjobb helyezéseket érik el, megjutalmazzák.

A verseny első szakasza, az előkészítő időszak, augusztus elsején kezdődött és december 31-én fejeződik be. A második szakasz — 1957 január 1-től február 28-ig — a tartományi selejtezők időszaka. A jövő év márciusának első napjától április 30-ig terjedő szakasz a tartományi versenyek megszervezése jellemző. Ez időszakra rendezik meg az együttesek közötti versenyt Temesváron. A verseny utolsó szakasza 1957 júliusában és augusztusában zajlik le Bukarestben. A legjobb művelődési tevékenységű szervezetek kiválasztása céljából egy-

A múltban harcolnotok kellett érte, most szabadon

Feliratkoztak a választási névsorra

Választási törvényünk mely demokratizmusát lehetővé teszi minden állampolgár számára — nemzeti, vallási, nemi, faji és más különbségre való tekintet nélkül, — hogy 18. életévének betöltése után gyakorolhassa szavazati jogát és megválassza az állami ügyek vezetésére a legmegfelelőbb embereket, akik a dolgozó tömegekkel becsülettel képviselik.

Féregyháza községben valamennyi szavazati joggal rendelkező állampolgár már feliratkozott a választási névsorra.

A névjegyzékbe való feliratkozások folytatódhatnak rajonunk többi községeiben is.

Lapunk negyedik oldalán:

★ AZ ENSZ KÖZGYŰLÉS DECEMBER 12-I DELELŐTTI ÜLÉSÉNEK MUNKALATAI

★ JAPAN KERESKEDELMIS ÉS IPARI KÖREI NAGY MELEGEDÉSSEL FOGLADTAK A SZOVJET-JAPAN DIPLOMACIAI KAPCSOLATOK FELVETELÉRE

★ A MAGYAR NÉP TÖBBSEGE AZ ELLENFORRADALOM FELSZÁMOLÁSÁT OHAJTJA

★ AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK „MUZULMÁN SZÖVETSEGGEL” AKARJA HELYETTESÍTENI A BAGDADI EGYEZMÉNYT.

ÉLHETTEK VELE!

Iratkozzatok fel a választási listákra!

Házról-házra

A CFR fűtőházban Săpeteanu Pavel elvtárs, a városi néptanács részéről írja össze a választói joggal rendelkező állampolgárokat.

Alig múlt kilenc óra, amikor felkerestük az összeíró központot. A jöftűtött, tiszta teremben Török Lajos iratkozik fel a választói névjegyzékbe.

— Most volt két elvtárs a Mateotti utcában — mondta Török Lajos — és megmagyarázták, hogy itt kell feliratkoznom a választói névjegyzékbe.

Săpeteanu Pavel előtt iratok hevernek, amelyek közül a Mateotti utcában lakók névsorát keresi. Csakhamar megtalálja Török Lajos nevét. Megnézte Török Lajos személyazonosságát.

— Csak ennyi az egész? — kérdezte Török Lajos.

— Igen.

— Es mikor lesz a választás?

— 1957 február 3-án.

Török Lajos, a Mateotti utcában lakó, választójoggal rendelkező állampolgár távozik. Rövidesen mások jönnek feliratkozni a névjegyzékbe. December 9 óta így megy ez minden nap. Ez érhető is, hiszen minden állampolgár élni akar szavazati jogával.

A 24. számú összeíróközpont tevékenységét jelentős mértékben segíti a CFR fűtőház pártalapszervezete, a lampolgár jelentkezett.

mely agitátorain keresztül mozgósítja a lakosságot, hogy idejében iratkozzanak fel a választói névjegyzékbe. Emiatt reméltó Blaj Sava és Ardelean Achim agitátorok munkája, akik a Pescarilor és A. Cehov utcákban házról-házra járják és felszólították a választókat, hogy december 19-ig iratkozzanak fel a választói névjegyzékbe. A Mateotti utcában loaj loan és Ambru Teodor agitátorok végeznek felvilágosító munkát.

A CFR fűtőház agitátorai lelkes tevékenységnek tulajdonítható, hogy a 24. számú választói névjegyzéket összeíró központnál eddig is számos szavazati joggal rendelkező állampolgár jelentkezett.

HIREK FALVAINKBÓL

Látogatás a kollektív gazdaságban

Az elmúlt napokban a rajoni pártbizottság mellett működő egyhónapos nőiskola hallgatói ellátogattak a vladimiresculi kollektív gazdaságba.

Képünk a pártiskola hallgatóinak és a kollektívistáknak találkoztását mutatja.

Mezőgazdasági tanfolyamot szerveztek

A kürtösi kollektív gazdaság vezetőtanácsa, a pártalapszervezet segítségével, elmélyülten foglalkozik a mezőgazdasági tanfolyam megszervezésével. Az elmúlt évek tapasztalataiból tudják, hogy a mezőgazdasági tanfolyamok hozzásegítik a kollektívistákat a különböző mezőgazdasági munkák agrotechnikai szabályok szerint történő elvégzéséhez. Az idén a buza kivételével minden terményről meghaladták a terv-

feladatot és ez jórészt a mezőgazdasági tanfolyamnak is tulajdonítható.

A pártalapszervezet titkára, Daniela loan elvtárs és a gazdaság elnöke, Iepure Petru elvtárs véleménye szerint az idén harmincan vesznek részt a mezőgazdasági tanfolyamon. A tanfolyamot a mezőgazdasági irányítópont egyik agronómusa irányítja majd. A jövő héten meg is tartják az első előadást.

Megkezdtek a trágya kihordását

A sofronyai kollektívisták, hogy felhasználják a munkára alkalmas napokat már egy héttel előzött megkezdtek az istállótrágya kihordását. Naponta 6-7 iga dolgozik. Az őszi mélyszántást teljes egészében elvégezték a GTA traktoraival. Ez

azonban nem akadályozza a kollektívistákat a trágya kihordásában. A mélyen felszántott területeken a trágyát oszomba rakják, amit majd csak tavasszal teritnek szét, hogy azután aláforgathassák.

Ünnepi gyűlés a fővárosban

Az Emberi Jogok Napja és az UNESCO alapokmányának 10. évfordulója alkalmából az ENSZ-barátok egyesülete és az Országos UNESCO Bizottság hétfőn délután ünnepi gyűlést rendezett.

A gyűlésen Mihail Ralea akadémikus kifejtette, hogy az UNESCO, amely arra van hivatva, hogy a nevelés, a tudomány és a kultúra segítse

gével előmozdítsa a nemzetek együttműködését, nem függetlenítheti magát az emberiséget érdekítő nagy politikai kérdésektől.

A felszólaló rámutatott az UNESCO pozitív eredményeire az országok közötti kulturális együttműködés terén és kidomborította a román küldöttség állásfoglalását több nagyjelentőségű kérdésben.

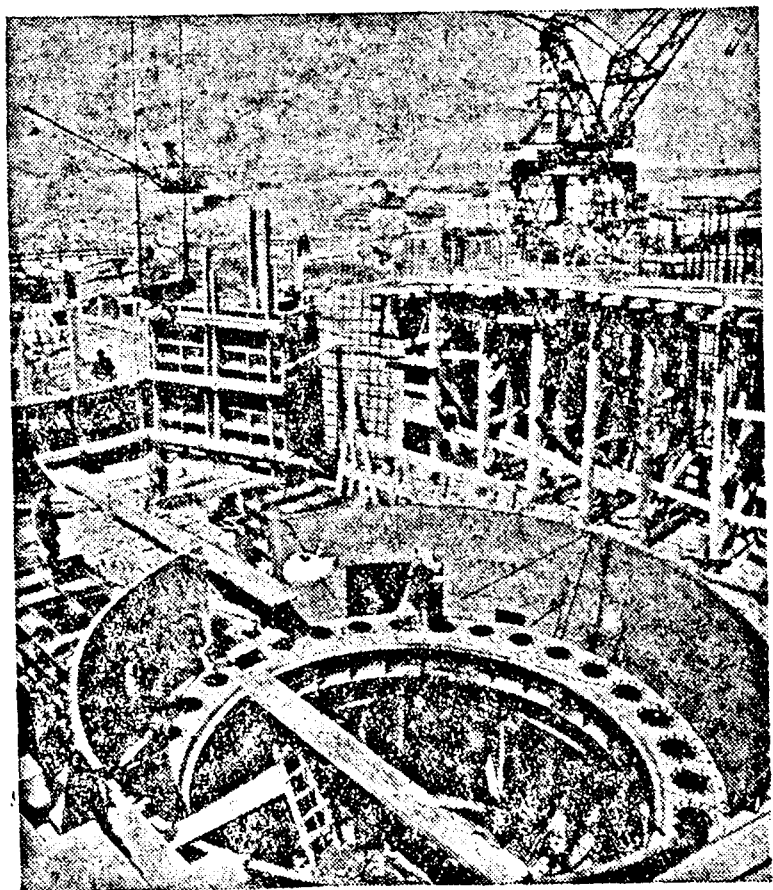
kezet színjátékosok, számos tehetséges műkedvelővel rendelkezik.

mint például Lengyel Margit, Ács Olivér, Ferenczi Eva és sokan mások, akik Benkő György irányítása mellett, fáradságot nem ismerve igyekeznek a bemutató színvonalát biztosítani.

Szintén sikerrel készülnek a versenyre a Coopmetal kisipari termelőszövetkezet színjátékos-csoportjának tagjai, akik ezalkalommal a Kászárnyában — lakonyában című egyfelvonásos vígjátékot tűzték műsorukra. Részt vesz a versenyen a Vremuri Noi kisipari termelőszövetkezet művelődési agitációs brigádja is. Ezért szükséges felhívunk az agitációs brigád vezetőjének és tagjainak figyelmét, hogy meg kell javítaniok műsorukat. Olyan műsorszámokat kell szerkeszteniük, amelyek lekötik a hallgatókat és szórakoztatva tartják a dolgozókat. Gondot kell fordítani arra is, hogy az agitációs brigád tagjai tökéletesen elsajátítsák szerepüket, s ne álljanak készenlétlenül a közönség elé.

(Folytatása a 2-ik oldalon).

AZ ANGARA FOLYON

Az Angara folyó mentén, a vízesésnél nemrég megkezdtek az első vízierőmű-központ építését. A központ épületét még nem fejezték be, de máris szerelik a turbina álló részét.

Le nem közölt levelek nyomán

Csalák a mérésnél — leváltottak

Barabás Lajos aláírásával levél érkezett szerkesztőségünkbe. Levelemben panaszt emelt a November 7 gyár közelében lévő 48. számú kenyérelőző alkalmazottainak helytelen magatartása ellen: nem mérik ki becsületesen a kenyeret.

A levél másolatát eljuttattuk az Alimentara Helyi Kereskedelmi Szervezet vezetéséhez. A Helyi Kereskedelmi Szervezet vezetősége kivizsgálta az ügyet és a fogantatott intézkedésekről értesítette szerkesztőségünket. A válaszlévelemből kitűnik, hogy a 48. számú elosztó központ alkalmazottait helytelen munkamódszerükért leváltották és adminisztratív uton megbüntették.

„Kérjük az elvtársakat, mások is értesítsenek a hibákról, hogy a logasztók kiszolgálásában előforduló fogyatékosokat mielőbb kiküszöbölhessük” — fejezi be a levelet az Alimentara Helyi Kereskedelmi Szervezet vezetősége.

A háziasszonyok érdekében

Kotvány Lúcia levelezőnk, a háziasszonyok jogos panaszait tolmácsolta szerkesztőségünkhez küldött levelében. Arról írt, hogy az Aprozár Helyi Kereskedelmi Szervezet egyes üzlethelyiségeinek kialakításánál szép gyümölcs- és zöldségféle található, de az elárusítóktól silány minőségű áruk kaphatók.

A panaszt azonnal továbbítottuk az Aprozár Helyi Kereskedelmi Szervezetnek, amely válaszában megírta szerkesztőségünknek, hogy a jogos panaszt figyelembe vették és azt a munkaközösség előtt gyűlésen ismertették. Ezalattal megírta azokat az elosztó egységeket, ahol ezek a hibák fennállnak és utasították az egységek vezetőit a hibák megszüntetésére.

Lehel e közömbös a néptanács a mezőgazdaság szocialista átalakítása iránt

Mintegy két hónapja annak, hogy a vingarai néptanács ülésének keretében elmerült: hogyan dolgozzon a végrehajtó bizottság és milyen eredményeket ér el a mezőgazdaság szocialista átalakítását vívott küzdelemben. Ezalkalommal kitűnt, hogy a végrehajtó bizottság, a II. pártkongresszus utasításai alapján, konkrét intézkedéseket hozott, minden képviselő számára feladatot jelölt meg, hogy foglalkozzék egy-két egyéni gazdasággal dolgozó paraszttal és magyarázzák meg nekik a nagyüzemi mezőgazdálkodás felbontásának szükségességét. Ebben a munkában bevonták a néptanács alkalmazottakat és a tanügyi kádereket is.

A mezőgazdaság szocialista átalakítását folyó harcban kétségtelen, hogy a vingarai néptanács végrehajtó bizottsága ért el eredményeket. A képviselők több dolgozó paraszttal elbeszélgettek és meggyőző munkát végeztek. Az elmúlt hónapok munkájának során ebben az évben tízen léptek be a kollektív gazdaságba. Sokan vannak olyanok is, akik a mezőgazdasági társulásokba való belépésre nyújtották be kérvényeiket. Amint az ülésszakon kitűnt, ezek száma 27, de a társulások vezetőtanácsának mulasztása következtében kérvényeiket hónapokig késztül nem vitatták meg nagygyűlésen.

Az is felszínre került, hogy a vingarai néptanács végrehajtó bizottsága a lehetőségekhez mérten nem törekedett arra, hogy minél több dolgozó paraszttal bevonjanak a kollektív gazdaságba, vagy pedig a mezőgazdasági társulásokba. A növénytermesztési tagjait nem bízták meg ilyen irányú konkrét feladattal s így nem is végeztek semmilyen munkát a mezőgazdaság szocialista átalakításával kapcsolatban. A végrehajtó bizottság nem gondoskodott arról sem, hogy rendszeresen ellenőrizze, miként tesznek eleget feladataiknak a néptanács képviselői.

Tudvalevő, hogy a személyes példamutatás a legjobb meggyőző erő, de, sajnos, a néptanács képviselői egy része ezt nem tartja szem előtt.

Itt van például Zlataru Vasile rajoni képviselő, mindeztideig nem lépett be a kollektív gazdaságba. Kétségtelen, hogy az ilyen néptanács képviselő nem végezhet eredményes politikai-szervező munkát annak érdekében, hogy minél több egyéni gazdasággal dolgozó paraszttal győzzön meg a közös gazdaságok felbontásáról és előnyeiről.

Ezen az ülésszakon még számos hiba került felszínre, amelynek felszámolására a vingarai néptanács végrehajtó bizottsága határozott javaslatot terjesztett elő. Ezt az ülésszakon részvevő képviselők kiegészítették s így több pontból álló határozatot hoztak. A határozatban többek között leszögezték, hogy a képviselők minden választókerületben feldolgozzák az RMP KV 1956. július 16—17-i plenáris ülésének határozatát a mezőgazdaság szocialista átalakításával kapcsolatban.

Azóta több, mint két hónap telt el. Sajnos, ez idő alatt azonnal, hogy a November 7 mezőgazdasági társulásokba felvettek 27 dolgozó paraszt családot, egyetlen tag felvételével sem szaporodott a kollektív gazdaság. Ez a hiba főleg onnan ered, hogy az ülésszakon hozott határozat teljesítését nem ellenőrizte a vingarai néptanács végrehajtó bizottsága. Nem elég csupán határozatot hozni, ellenőrizni is kell, hogy történjen annak gyakorlatba ültetése. Ezt pedig elmulasztotta a végrehajtó bizottság.

Sulyos hiba részünkről, — mondotta a Caraciov Anton, a vingarai néptanács végrehajtó bizottságának elnöke — hogy az utóbbi időben nem foglalkoztunk a mezőgazdaság szocialista átalakításának kérdésével. Ezirányban megtettük a szükséges intézkedéseket, de nem ellenőriztük, hogy miként teljesítik feladataikat a képviselők.

Ebben az időszakban, amikor a dolgozó parasztságot bevezették az ősi mezőgazdasági munkálkodatokat, szükséges, hogy a vingarai néptanács végrehajtó bizottsága behatóan foglalkozzék a mezőgazdaság kooperatívizálásának problémáival. Tartsanak előadásokat a kultúrthozon keretében és konkrét példákkal alátámasztva, magyarázzák meg a dolgozó parasztságnak, hogy mennyivel előnyösebb a nagyüzemi közös gazdaság. A közönségi pártalapszervezet sem maradhat közömbös a kérdés iránt. Agitátorai útján segítse a néptanács végrehajtó bizottságát a dolgozó parasztságot körbevevő politikai felvilágosító munkában. Az agitátorok már eddig is bebizonyították, hogy felvilágosító és szervező munkájuk során jó eredményeket értek el. Mind a néptanács végrehajtó bizottsága, mind pedig a közönségi pártalapszervezet ne tévesse szem elől, hogy a mezőgazdaság szocialista átalakítása — állandó feladat. Hegedűs István

Készülünk fel a kulturtevékenységre!

(Folytatás az 1-ső oldalról.)

A táncospartok közül a Voința és az ARTEX kisipari termelőszövetkezetek együttesei állnak a legjobban az előkészületek terén. E helyeken a próbák rendszeresen folynak.

Az Autouniversál és az Unirea kisipari termelőszövetkezetek táncospartjai szintén készülnek a versenyre. Fel kell hívni azonban az Unirea szövetkezet vezetőségének figyelmét arra: lehetővé kell tennie a táncospart tagjai számára a próbákban való részvételt, meg kell szüntetnie azt, hogy termelési akadályok miatt rendszeresen csak a táncosok fele vegyen részt a próbákban. Ugyanaz a helyzet a Május 1 kisipari termelőszövetkezettel is.

Ha tekintetbe vesszük, hogy a verseny első szakaszának végéhez közeledünk, s hogy január 1-én megkezdődik a tartományi selejtező időszaka, fel kell figyelni arra a jelenlegre, miszerint egyik-másik szövetkezetnél lemaradtak az előkészületekkel. Így például a Varga Katalin kisipari termelőszövetkezet táncospartja, amellyel a versenybe bevezetett, nem is létezik. Az ARTEX kisipari termelőszövetkezet például 12 tagú színjátszó-csoporttal és öttagú agitációs brigáddal nevezett be a versenybe, viszont augusztus óta — amióta a verseny első időszaka megkezdődött — egyetlen próbát sem tartottak, s a csoportok tagjait sem jelölték ki mindeztideig. Lényegében hasonló a helyzet a Precizia kisipari termelőszövetkezetnél, ahol szintén elhanyagolták a verseny előkészületeit. Erre kell figyelni, hogy az utóbbinál miert hanyatlott a kulturtevékenység éppen a verseny időszakában, amikor a versenyidőszak előtt a színjátszó-csoport sikerrel működött. Ez a magatartás jellemző a táncospartokra is.

Általánosságban azt tapasztalhatjuk, hogy a versenyben résztvevő műkedvelő-együttesek figyelmét elkerülte a szabályzat ama célkitűzése, miszerint a versenyben levő csoportoknak havonta, legalább egy előadást kell tartaniuk az illető szövetkezet dolgozóit előtt.

Annak érdekében, hogy szövetkezeink műkedvelő művészi együttesei eddigi tevékenységükben megfelelő színvonalon jelenjenek meg az országos verseny különböző szakaszain, szükséges az előkészületek során észlelt hibák kiküszöbölése. A szövetkezetek vezetőségének, s elsősorban az alelnököknek és tanácsosoknak, akik a szervezőmunkát és a kulturtevékenységet irányítják a még hátralévő aránylag rövid idő alatt, meg kell teremteniük annak lehetőségét, hogy kulturtevékenységünk méltóképpen felkészüljenek a versenyre.

Klein Sándor,

a Kisipari Termelőszövetkezetek Tartományi Szövetségének aktivistája

TESTNEVELÉS ÉS SPORT

Rövidesen elkészül az aradi uszómedence

Nagyon régóta kezdtek meg az aradi uszómedence építésének munkáját, de előbb a temesvári TRCLT által a munka folytonossága elé gőrdített nehézségek, később pedig munkaerőhiány miatt az építkezés csak nehezen, vontatottan haladt. Különböző szervezési hibák is mutatkoztak az építkezés körül és az uszoda építkezéséhez szükséges anyagokat észleltő vállalatok sem tették eleget idejében szállítási kötelezettségeiknek.

A legutóbbi időben azonban előnyös változások következtek be az uszoda építési munkálatainak. Fan Anton elvtárs, az IRCLA igazgatója és Pozdarev Remus mérnök elvtárs, a munkahely vezetője olyan egészséges átszervezési intézkedéseket vezettek be, amelyek a munkátemet meggyorsulását eredményezték. Tekintettel arra, hogy az építkezéshez szükséges anyag csaknem teljes egészében megérkezett és a munkában nagy szakértelmű bíró Pommersheim József közműves mester irányítja az építkezést, rövid néhány nap alatt nagyot haladt a munka. A betonozást 6—7 napon belül teljes egészében befejezik és így az uszoda teknője elkészül.

De nemcsak az uszoda teknője készülhet el rövid idő alatt, hanem — ha az IRCLA nem vonja el a munkásokat más munkálataikhoz, az uszodaépítkezés évi tervét is teljesíthetjük. Rövidesen ugyanis meg-

kezdik az uszoda két oldalán létesítendő épületek alapozási munkálatait és miután megfelelő számú munkanő áll rendelkezésre, ezeket az alapozási, valamint az ács- és vasmunkákat teljes lendülettel folytathatjuk. Ezáltal arra nyílik lehetőség, hogy tavasszal az épületek szinte napok alatt felépülhessenek. Ugyancsak tavasszal kezdik meg a nagybefogadóképességű tribün építését is, amely az ország egyik legkorszerűbb uszodájává emelheti az Aradon most épülő sportlétesítményt.

Bordi Ferenc vasmunkás és Benedek Mihály ács kijelentették, hogy megfelelő számú vas- és ácsmunkás áll rendelkezésre és ha a vállalat a szükséges anyagot rendelkezésre bocsátja, egész télen át dolgozhatnak. Az uszodánál serény munka folyik, a betonkeverő gép a betonöntést gyors ütemben végzi és a lelkes, öntudatos dolgozók arra törekednek, hogy minél gyorsabban végezzék el azokat a munkálakat, amelyeket a szabadban, a kemény fagyok beállta előtt elvégezhetnek.

Meg kell említenünk Stumper József mérnök lelkes tevékenységéről is, aki nagy ambícióval irányítja a munkát és aktívan lelkesedése biztosítja, hogy az uszoda 1957. tavaszán már az aradi sportolók rendelkezésére fog állni.

W. L.

Az országos sakkbajnokság

Az országos egyéni sakkbajnokságban a IX—X. forduló függőben maradt játszmáit bonyolították le. Ezek eredményei: Szabó—Radovici 1:0, Gavrilă—Pitipic 1:0, Ciociltea—Urseanu fél-fél, Pál—Balanel fél-fél. Az Urseanu—Suta játszma második

szor is függőben maradt. Az első körben a sorrend így alakult: Troianescu 7 és fél pont, Mititelu 7 pont, Urseanu 6 (1) pont, Ciociltea 6 pont, Szabó, Ghilescu, Reicher 5 és fél pont, Radulescu, Halic, Negrea 5—5 pont.

Sielő edzőközpontok

létesülnek Aradon a városi Testnevelési és Sportbizottság kezdeményezésére. Az egyik edzőközpont az Energia Constructorul sportlétesítményénél, a másik pedig az 1. számú fiú középiskolánál létesül. Ez utóbbi he-

lyen 30 szilárd áll rendelkezésre, az előbbinál pedig az összes többi Aradon lévő szilárd állat összesített. Most már csak a megfelelő havazás szükséges ahhoz, hogy élénk téli sportélet induljon meg Aradon.

Néhány sorban

A Nemzetközi Atlétikai Szövetség fitelesítette a melbournei olimpiai játékokon elért atlétikai világsorokat, amelyek a következők: gerelyvetés: Danielsen (Norvégia) 8571 cm., 4x100 m. váltó: Egyesült Államok 39,5 mp., női magasugrás: Mc Daniels (Egyesült Államok) 176 cm., 4x100 m. női váltó: Ausztrália 44,5 másodperc.

Berlinben és a poznańi 18:2 arányban fölényesen győzték.

A budapesti MTK labdarúgó csapata angolai szereplése során a Wolverhampton Wanderers ellen mérkőzött és a találkozó 1:1 arányú döntetlennel végződött. A magyar csapat gólját Palotás szerezte.

Sanghaj labdarúgó válogatottja Kambodzsa válogatott csapataval játszott és a kínai csapat 1:0 arányban győzött.

A nemzeti kérdés megoldásának harci programja

Nyolc év előtt pártunk Központi Vezetőségének Politikai Irodája határozatot hozott a nemzeti kérdésben, amely dolgozó népünk harci programját, irányítóját a nemzeti kisebbségek jogegyenlőségének biztosításáért vívott küzdelemben. A határozat óriási jelentőségűt maga az élet igazolta. Szemünk előtt valósult meg pártunk politikájának következetes alkalmazása, amely szilárdan követszta a dolgozó nép politikai és erkölcsi egységét, nemzetiségre való tekintet nélkül. Ez az egység a szocializmus építésének teremő, alkotó munkája középpontjává vált.

Pártunk politikájának egyik jellemző vonása, hogy a nemzeti kérdést kezdetől fogva a szocialista forradalom általános kérdésének részeként tekintette. A nemzeti kérdésre vonatkozó lenini tanításokat elsajátítva, pártunk hangsúlyozta, hogy a nemzeti kérdés csak a szocialista forradalom útján valószínűleg megoldható. A nemzeti kérdést a munkásosztály előtt álló feladatokkal összefüggően kell szemlélni és mindig áll kell rendelkezni a munkásosztály főfeladatának, a tökéletes rendszert megdöntésének, a szocialista rendszer bevezetésének.

A párt harca a nemzeti kisebbségek egyenjogúságáért

Ma már meginkább világosan látjuk hazánkban a nemzeti kisebbségek, hogy a Kommunista Romániai Pártja volt az egyetlen párt, amely következetesen harcolt, hogy az összes nemzeti kisebbségi dolgozók a román néppel egyenlő jogokat élvezhessenek. A kommunista párt sikra szállt a nemzeti kisebbségek elnyomásának megszüntetéséért, teljes jogegyenlőségükért.

Még jól emlékezünk azokra az időkre, amikor a román burzsoázia tömegesen bocsátotta el a nemzeti kisebbségi dolgozókat, amikor magas adókkal sújtották a magyar és más nemzeti kisebbségi kisiparosokat és nyomorba, teljes nyomorúságba taszították a városi és falusi értelmiségieket.

A múltban a nemzeti kisebbségek kulturális életének legcsekélyebb megnyilvánulásaira is kíméletlen üldözéssel válaszoltak. Szétrombolták a nemzeti kulturális emlékeket, szervezeteiket, betiltották a nemzeti eszék nyelvét az iskolákban, a hivatalokban, — egyszerűen minden utamon anyanyelvűt az országban élő nemzeti kisebbségeket.

A Kommunista Romániai Pártja magasra emelte a nemzeti kérdés megoldásának lenini zászlaját. Ha figyelmesen végigkísérjük pártunk kongresszusait, plenáris üléseit, lát-hatjuk, hogy csaknem minden alkalommal foglalkozott a nemzeti kérdés megoldásával. Már 1922-ben az országos konferencia határozata követelte a nemzeti kérdés megoldását. Ezt követően, 1924-ben a III. kongresszus részletesen foglalkozott a kérdéssel és megjelölt: „Biztosítani kell a nemzeti eszék teljes jogegyenlőségét, erőteljesen támogatni kell a nemzeti eszék terhére történő gazdasági, politikai és kulturális korlátozások ellen, az erőszakos telepítések ellen, az iskolai, egyházi korlátozások ellen, stb.). Támogatni kell a nemzeti eszék összes követelését az állami és helyi közigazgatásban való szabad részvételre, anyanyelvű zavartalan használatára az iskolákban és az állami minden területen, valamint igényeiket a vallás-szabadságra, kulturális és vallás-szabadságra.”

A párt IV. kongresszusa konkrét formában jelölte meg a forradalmi harc feladatait a nemzeti kérdés megoldásában: „A Kommunista Romániai Pártjának fel kell világosítania az

egész proletariátust, de elsősorban az unalokodó nemzet proletariátust, hogy a romániai munkásosztály érdekei — de mindenekelőtt az óromániai proletariátus érdekei — a legelőnyösebb harcot teszik szükségessé az elnyomott nemzetiségek szabadságért, jogegyenlőségért, támogatásáért. A pártnak minden erejével támogatnia kell a nemzeti forradalmi mozgalmat... és azokat a munkásság és a parasztság közös harcának útjára kell terelni, a román burzsoázia megdöntése céljából. Az elnyomott nemzetiségek törekvéseinek megvalósítása lehetetlen a munkássággal való szilárd szövetség nélkül.”

Kiemelkedő helyet foglal el a nemzeti kérdés megoldásáért vívott harc feladatainak tisztázásában a párt 1932-ben megtartott V. kongresszusa. Az IV. kongresszus elnökségi harci programot dolgozott ki a nemzeti elnyomás összes megnyilvánulásai ellen.

A Kommunista Romániai Pártja minden alkalommal megtagadja, hogy felemelje szavát a nemzeti kisebbségek jogegyenlőségéért. A párt harca tehát szorosan összekapcsolódott az elnyomott nemzeti kisebbségek felszabadításának követelésével. És előtérbe 1944 augusztus 23. amikor pártunk ráterhelte marx-lenini nemzeti politikájának gyakorlati alkalmazására. A pártvezetők dolgozó nép nemzeti különbségre való tekintet nélkül, harcba indult a szocializmus építéséért, az egyittálló nemzetiségek jogainak biztosításáért.

Népi demokratikus rendszerünk előtérbe mindenemmel megkülönböztetést a román nemzetiségi és a nemzeti kisebbségi dolgozók között.

A nacionalizmus ellentét küzdelem és a dolgozóknak a proletár nemzet-köziség szellemében való nevelése pártunk egyik legfontosabb előfeladatát képezi és képezi ma is.

Végül kell sorolnunk fel azokat a kézzel-féjjel bizonyítottakat, amelyek igazolják, hogy pártunk az

és tette között nincs eltérés. Kezdejük a földreform megvalósításával, ahol a magyar, német, zsidó, szerb, ukrán és a többi nemzeti kisebbségi földművesek földet kaptak; folytat-hatjuk azaz, hogy a nemzeti kisebbségek lakta területeken saját anyanyelvükön folyik a tanítás. Óvodák, napköziotthonok, stb. állnak a nemzeti kisebbségi dolgozók rendelkezésére, újságok, könyvek, folyóiratok jelennek meg a nemzeti kisebbségek anyanyelvén. Számos nemzetiségi művelődési és művészeti intézmény létesült. A közigazgatásban és az igazságszolgáltatásban biztosítva van az anyanyelv használata. A társadalmi, kulturális és gazdasági szervezetek vezetésében a nemzeti kisebbségek is tevékenykednek. Egyaránt a nemzeti kisebbségek jogainak biztosítását jelképezi a kolozsvári Bölgyi Tudományegyetem, vagy a Magyar Autonóm Tartomány létesítése. Mindannyi megvalósítás hirdeti hazánkban a nemzeti kérdés kiteljesedését.

Színházak és kulturális intézmények állnak a nemzetiségek rendelkezésére, nemzeti kultúrájuk fejlesztésére. Városunk dolgozó örömmel értesülhet arról, hogy rövidesen városunkban magyar színház is működik majd.

Törvénybiztosított jogok

A nyolc év előtt megjelölt pártfelfogásnak, amely a nemzeti kérdéstől szól, ma már minden sora a gyakorlatban megvalósult. A romániai első nemzetiségek: magyarok, zsidók, németek, bolgárok, szerbek és más nemzetiségek egyenlő jogokat élveznek a román néppel. Pártunk marx-lenini nemzetiségi politikájának alkalmazása lehetővé tette, hogy néphőzsiarságunk, az együttes

nemzetiségek valóban közös hazájává váljék. Az RNK alkotmánya is kimondja, hogy „A Román Népköztársaság nemzetiségre vagy fajra való tekintet nélkül, teljes jogegyenlőséget biztosít dolgozó állampolgárainak a gazdasági, politikai és kulturális élet minden terén.”

A Román Népköztársaság dolgozó állampolgárai jogainak bármilyen közvetlen vagy közvetett korlátozását, közvetlen vagy közvetett előjogok biztosítását az állampolgárok faji vagy nemzeti hovatartozásának alapján, a szovinizmus, a fajgyűlölet, a nemzeti gyűlölködés vagy a sovén nacionalista propaganda bármilyen megnyilvánulását törvény bünteti.”

Népköztársaságunk Alkotmánya törvényesíti a nemzeti kisebbségek számára az anyanyelv szabad használatát, az anyanyelvvel való oktatást, a párt és állami ügyekben való részvételt.

Helyesen foglalja össze a pártfelfogás a nemzeti kérdésben folytatott politika eredményeit és megjelöli a tennivalókat. Azok az eredmények, amelyeket az ország dolgozó marx-lenini tanítások következtetés alkalmazásával, pártunk vezetésével elérték, lényegében megoldották a nemzeti kérdést, de nem oldották meg teljesen minden problémáját. Az RMP határozata figyelmeztet arra, hogy erőteljesen küzdeni kell a nacionalista izgatással szemben, mert ez a harc fontos feltétele a nemzeti kérdés megoldása terén elért eredmények kiteljesedésének. Nem szabad elfeledni, hogy a nemzeti kérdés teljes megoldásáért csak a szocializmus győzelme teszi lehetővé és ezért ma még erőteljesebb harcot kell folytatni a sovjetizmus-nacionalista ideológiák maradványai ellen, amelyek túlélik a

megdöntött tökéletes rendszert. Ma még inkább, mint bármikor, szükség van arra, hogy éberan őrködjünk vívmányaink fölött. A Román Népköztársaság fejlődésének, a szocializmus építésének törvénye az együttes nemzetiségek testvéri együttműködése a közös célok betöltéséért és a közös osztályellenesség leggyőzelemért vívott küzdelemben.

A román nép és a nemzetiségek a maguk békés fejlődése érdekében erősítik, építik közös hazájukat. Ebben a nagy munkában, a haza szeretetében, együvé tartoznak a különböző nemzetiségi dolgozók, semmi sem választja el őket egymástól. A legfőbb ipari termelőszervezők bankok, bányák, stb. államosítása a dolgozó nép javává tette az ország kincseit, nemzetiségre való tekintet nélkül. A néphatalom, a román nép és a nemzeti kisebbségek hatalma, az egész nép nagy vívmánya.

Pártunk Központi Vezetősége Politikai Irodájának a nemzeti kérdésben hozott határozata óriási jelentőségű. Csak most tudjuk igazán felismerni, csak most látjuk, hogy ezen épült fel az országban élő összes dolgozó egyenjogúsága. Most látjuk, hogy a jogegyenlőség a Szovjetunió felszabadító harcának segítségével, a burzsoázia és az imperializmus ellen vívott harcban született és nőtt nagyra. És ezt a harcot szeretett pártunk, a Román Munkáspárt vezette munkásosztály — nemzetiségre való tekintet nélkül — vívta ki. Hazafias büszkeséggel, szilárd meggyőződéssel követik a nemzeti kisebbségek pártunk politikáját és alkotóerejét, kezdeményezőközségük latbavetésével küzdenek az előttük álló feladatok teljesítéséért, a szocializmus építéséért.

Gondolkozz — taníts gondolkodni

A gondolkodás fejlesztése az oktatásban

A fejlett gondolkodás döntő feltétele az alkotó munkának. A fejlett gondolkodás, — mint az értelmi nevelés alapvető feladata, — igen jelentős befolyást gyakorol a nevelés többi ágára is. A tanulók esztétikai fejlettségére, higiénikus életmódjuk megteremtésére, polittechnikai oktatására, erkölcsi fejlettségük színvonalára igen jelentős hatással van gondolkodásuk fejlettségének mércéje. Egyszerűen a tanuló tudja, hogy mit miért tesz.

Iskolánk oktató-nevelő munkájában komoly hibák mutatkoznak a gondolkodás fejlesztés területén, főként abban, hogy tanulóinkkal mechanikusan sajátítjuk el a szabályt, képletet, vagy törvényt, de nem fordítunk gondot annak megértésére. Sok tanuló esetében a mechanikus alkalmazásra való törekvést észleljük, mások az egyedül esztétikailag képtelenek lesznek az általános törvényről.

Ezeknél a tanulóknál a tanulásban való lemaradást észleljük, függetlenül attól, hogy az elméleti, vagy a gyakorlati ismeretekben mutatkozik-e a hiba.

Több tantárgy esetében a gyenge előmenetel annak tulajdonítható, hogy a tanulók új ismereteket nem kapcsolják össze kellőképpen a megelőző ismeretekkel.

Ezeknek a hibáknak a felszámolása által a tanulmányi munka fellendítése érdekében a tanítóknak és tanáraknak arra kell törekedniük, hogy tanulmányaikkal a lehetőségeket, amelyeket a gondolkodás fejlesztésére irányuló nevelés biztosít számukra.

Mi a gondolkodás?

A gondolkodás a valóság tárgyainak és jelenségeinek fogalmak, ítéletek, következtetések formájában való általánosított és közvetett tükröződése.

Az iskolai oktatásban a nevelőnek szem előtt kell tartania azt, hogy az elméleti és gyakorlati jellegű ismeretátadás, valamint a gondolkodás fejlesztése, egy és ugyanazon folyamat két oldala. A gondolkodásra való nevelés nem választható el a szaktárgyi ismeretektől, a tanítónak, tanárnak ki kell aknáznia a tárgy nyújtotta minden lehetőséget, a szervezési összefüggést, egymást kiegészítő ismereteket fel kell használnia arra, hogy az ismeretek alapján logikai műveletekben gyakoroltassa a tanulókat, szellemi erőfeszítésre ösztönözze őket, rendre eljáratassa a tanulókat a fejlett gondolkodási módot.

Az ismeretszerzés és a gondolkodás fejlődése egymással kölcsönhatásban áll. Ahogy az ismeretek által fejlődik a gondolkodás, ugyanúgy a gondolkodás fejlődése megkönnyíti az ismeretszerzést, tehát az utóbbi kedvezően hat vissza az elsőre.

Ezután vizsgáljunk meg néhány olyan módszertani kérdést, amely po-

zitíven előmozdítja a gondolkodás fejlesztését.

Az új ismeretek átadása során két alapvető eljárást szokás alkalmazni: a kérdéses és az előadó módszert. Mindkettőnek alkalmazása lehetővé teszi a gondolkodás fejlesztését.

Vegyük szemügyre a gyakorlatban alkalmazott kérdéses módszert. Hétfős iskolánkban leggyakrabban ezt alkalmazzuk. Ebben a folyamatban mind a tanító, mind a tanár, mind pedig a tanuló alkotó munkát végez.

A tanár az órán kifejtett tételeket szemlélteti, bizonyítja, alkotó gondolkodásra ösztönöz. A régi ismeretek alapján rámutat a jelenségek új vonásaira, következtetéseket von le. Hipotéziseket vet fel, bizonyít és összehasonlít. Az elsajátított ismereteket alkalmaztatja.

Döntő az, hogy milyen eljárásokat alkalmaz a módszeren belül és ezek mennyire felelnek meg az anyaggrészek sajátosságainak.

A tanárnak figyelemmel kell fordítania a dogmatikus eljárások kiküszöbölésére. Ha nem terem kapcsolatot a régi anyaggal, akkor képtelen a tanulók gondolkodását mozgósítani.

A kísérletek bemutatása is történhet egyoldalúan, az osztály passzív maradt, mert a tanár csak formulákat ad. Nem figyelt meg a jelenség okait és a következmény közötti viszonyt. Az ilyen eljárások eredményezik azt a negatív jelenséget, hogy a tanár aktív ugyan, a tanuló mégsem kapcsolódik be az oktatási folyamatba. A tanuló pontosan elmond egy-egy törvényt, de nem tudja az adott példákban alkalmazni, vagy a tanuló tud példát mondani, de képtelen abból az általánosítást elvonni.

A gondolkodás fejlesztésében nagy jelentősége van az ismeretek ellenőrzésének. Megkülönböztetett fontosságu a kérdéses módja. A kérdéses rendeltetése sokrétű. Nemcsak az ismeretek ellenőrzésére szolgál, hanem a tanulókat arra is rákényszeríti, hogy a tanuló megismerje a tanulókat, akik a kérdés elhangzása után azonnal készen állnak a válaszal.

A tanulóknak feladatokat is kell készítenünk. Igen fontos a feleletek terv szerinti megszervezése. Sok tanuló zavaros feleleteknek oka az, hogy nem ismeri azt a módot, ahogyan a feleletet fel kell építeni.

A felelet logikájára kell megtanítani a tanulókat. Szempontokat kell adni a feleletnek s ennek a szempontadásnak arra kell irányulnia, hogy a lényeg kiemelésére szoktassa a tanulókat.

Az ismeret átadásánál szempontra ragadott meg. Ezután a szaktanároknak, tanítóknak vár a feladat, hogy mindegyik a saját tantárgya keretén belül vizsgálja meg azokat a szempontokat, melyek a tanuló gondolkodásának fejlesztésében nagy mértékben hasznosíthatók.

Vargha Mária

Röviden a „miért” korszakról

Minden szülőnek feltűnik, hogy a 3-4 éves kisgyermek fáradhatatlanul kérdezősködik. Napról napra egyre több jelenséget vesz észre, keresi az összefüggést a szülővel, valamint közvetlen környezetét sok miért-el veszi körül. Nem véletlenül hívják ezt az időszakot „miért”-korszaknak.

„Miért” nagy az egyik fa, miért kicsi a másik, miért piros az alma,

miért kék a szilva? Olyan kérdések ezek, amelyekre — ha gyerekek kora miatt bosszantják is — a felnőtt — mégis értelmes és hozzáférhetően kell válaszolni. Még akkor is, ha a szülő elfoglalt, vagy fáradt, mert gyermek gondolkodásának csirája ebben a korszakban kezd kibontakozni. Gyermekének árt az a szülő, aki a felelet gyors lerázása kedvéért

hamis választ ad a kérdésre. Gyermekünk szellemi fejlődését segíti, ha kérdéseire helyes, a gyermek életkorának megfelelő választ adunk. A gyermekkel szembeni követelésünk okait is hozzájárulhat a mód, hogy megmagyarázzunk. Naponként ellenőrizzük gyermekeink új fogalmainak tartalmi helyességét s bővítjük a meglévőket.

A tanulók gondolkodásának fejlesztésére nagy hatást gyakorol az értelemes olvasás. A tanítónak már az olvasás kialakítása első szakaszától figyelni kell erre. Sok gyermek, noha hibátlanul, folyamatosan olvas, mégsem tudja elmondani az olvasottakat csak azért, mert nem érti.

Az értelemes olvasás feltételezi a szövegben lévő szavak és szócsoporthoz konkrét képzellettel való összekapcsolását és megértését, a tartalmában való elmélyülést. Szépirodalmi olvasmányoknál ehhez még hozzájárul az érzelmi átélés. Vagyis értelemes olvasni jelenti: olvasni — gondolkodni: olvasni — átérzeni.

A tanulóknak minden szót meg kell értenie, tudatosítani kell benne a részek kölcsönös kapcsolatát, mert csak így képes fel fogni az olvasmány alapszámait és csak így képes érzelmeinek kereszttel viszonyulni a mondanivalóhoz. Ennek érdekében erős felfelé kapcsolatot kell kialakítani az olvasás és a megértés között. Az a tanuló, aki a legelső fókusz megérti, amit olvas, megszerzi a könyvet és szívesen tanul. Ha a megértés érzelmeivel párosul, akkor nem kell különösebb erőfeszítést tennünk a világnévi nevelés terén sem.

Az értelemes olvasás kialakítása három tényezőhöz kapcsolódik: 1. szövegértéshez, 2. szerkezeti elemzéshez, 3. tartalmi elemzéshez.

A gyermekekre számos szó csak hangjelként hat, anélkül, hogy tisztában lenne annak tartalmával. Az értelmellenül hagyott szó gátolja az egész szöveg megértését.

A tanításban a legtöbb hiba akkor csúszhat be, ha a tanító a szót elsietve magyarázza meg és nem a szövegben. Gondoljunk csak az átvittélmű szavak megértésére. Módszertanilag az új szavakat leggyakrabban szemléltetéssel, magyarázattal és elbeszéléssel érthetjük meg a tanulókkal.

1. A szemléltetés a szavak értelmének megvilágítására 7-12 éves gyermekeknél a legeredményesebb. A gyökérszó tanításánál a gyökérszót rajzoljuk a táblára, a tanuló pedig a füzete. A vizuálisan szónál már a bemutatás módszerét alkalmazzuk úgy, hogy homokra és agyagra öntünk vizet és máris világos a szó értelme. Felhasználhatjuk a kirándulások, gyárlátogatások is az ismeretlen szavak szemléltetéséhez. A költői képek megértéséhez céljából használjuk az összehasonlítást. Eredményes a tagjelölés bemutatása például csoszog, elsurran szavaknál. A tanító, ha a fogalmak első jelrendszere megalapozottságát elhanyagolja az alsó osztályokban, a felsőbb osztályban már később veszi észre, hogy eddig futóhomokra épített.

2. A magyarázat különös jelentőségű bír a színműnél. Ilyenkor az ismeretlen szót a rokonértelmű szavakkal magyarázzuk meg, például a

ÉRTELMES OLVASÁS

koros szót a vén—öreg—idős szóval, a dolyfós szót a gögös—büszke szavakkal. Sokszor az ismeretlen egyedi fogalmat általános fogalommal helyettesít meg, például: tevé — állat. Vagy fordítva, a gyűjtőfogalmakat egyedi fogalmakkal bontjuk fel, például a butort: asztal, szék, szekrény, stb. fogalmakra. A bonvolutt összetett szavakat összetevőjére bontjuk fel, például: hüber: hü-bér.

3. Az elbeszélést, az elvont fogalmak magyarázására használjuk. A hősiesség szó megmagyarázására elbeszélést olvasunk fel. Így a konkrét hősiesség megnyilvánulásait tények alapján, a hősiesség szóban színtétezzük. Ugyanígy járunk el a bátorság, elszántság fogalmaknál is. Természetesen itt már fontos tényező az érzelmi ráhatás, érzelmi viszonyulás is. A történelmi elvont szakkifejezéseket legjobban, ha általánosítjuk, például a kökörszak szónál a szülők, gyermekek életkorából indulunk ki és ezt általánosítjuk, úgy, hogy mindenben van kora. Végül is megállapítjuk, hogy a történelem gyermekkorát kökörszaknak nevezzük.

Mikor magyarázzuk meg az ismeretlen szavakat?

Módszertanilag nem mindegy. A szöveg tartalma határozza meg, hogy az olvasás előtt, közben, vagy után alkalmazzuk a magyarázatot. Már az előkészítésbe is bevonjuk az új szavakat, de csak azokat, amelyek olvasás közben akadályozzák a szöveg pontos megértését. Az ismeretlen szavakat úgy kell alkalmaznunk az előkészítésben, hogy ez egységes ma-

radjon és ne váljék önálló szómagyarázássá. Olvasás közben azokat a szavakat magyarázzuk meg, amelyek megértése egy szóval is lehetséges. Például: bus — szomorú; kószálni — kóborolni. Az olvasás után elvont értelmű szavakra kerül a sor.

A tapasztalat azt mutatja, hogy a tanítás folyamán nagy gondot kell fordítani a szócsoporthoz tartozó elemzésre. Különböztetve az elválaszthatatlan fogalmakról, az ideomáknál. Például: tőri a fejét, lakat van a száján, kibujik a bőréből. Ezeknek a szócsoporthoz tartozó elemzését külön-külön és más és más értelmű együttes szómagyarázat lényegében itt is ugyanúgy a három említett módszerrel történik, mint az egyszerű szavaknál.

Az ismeretlen szavak és szócsoporthoz megmagyarázása minden osztályban szükséges, mert feltárja a fogalom tartalmát, fejleszti a gyermek gondolkodását. Természetesen figyelembe kell venni az életkori sajátosságokat. Mikszáth Kálmán: Disznótor című írása úgy tűnik, hogy minden gyermek számára érthető, de ha szavaként vesszük, láthatjuk, hogy például bárd, sima munka, buborékos forgács, belészunnyadt, pernye, szekerce, pallér, tempósan, kurálni, stb. szavakat még a felsőbb osztályosok sem ismerik. Gyakorlatilag igen bevált módszer, ha a tanító füzetében feljegyzi a legjellemzőbb ismeretlen szavakat, mert így jobban tudja ellenőrizni az elsajátítás fokát. A szavak megértése csak úgy eredményes, ha a rögzítést szolgáló példák mondatába ellenőrzéssel párosul.

Kocsik Agnes

gody, könyörgő hangon ismét meg-szólt: — A latin nyelv prosperitását ve-szély fenyegeti. Avatlatlan, tudatlan elme becsüri őseim nyelvét, hajda ni Georgicus szemlélében, amelyet az imperátor imperátorának, a nagy Augustusnak óhajára írtam. Ime, lásd te a szemeddel.

Tegyük elől vékony füzetet szedett elő és undorral a paplanomra dob-ta. Mire meggyújtottam a villanyt, a költő elunt, de megmaradt a füzet. Címleapján gyermekes kalligrafikus írást olvastam: „Latin füzet O. V. VIII. oszt. tan.” Kiváncsian lapoztam a szamárfüles papirlapokat. Már az első mondatnál megakadtam. Idézem: „Terranus romanus describit vitam suam in uratore felo”. Vajon mit cselekszik a tanár in uratore felo a szegény római földivel? Ime: „Locuico in una casa de lenno cum ostia sic ferestril per qualem vigilat unus canis”. Nem tudtam tovább olvasni. Megértettem a költő gyötrelmeit, kétségbeesett, könyörgő tekintetét. Határozottan sajnálom a római földit is, aki — gondolom — olyan faházba kényszerült, amelynek ajtója és „sic” ablakai vannak (de milyen hasonlított ablakai?) — és egyebé semmi. Hát akkor mire vigyáz a kutya? A „sic”-re? Sajnos, arra nem vigyáz, akárcsak C. F. tanár, a latin nyelv tisztaságáért. Bizony: sic transit gloria mundi. (Igy mulik el a világ dicsősége).

Bizonyára a római polgár előre látta, hogy két ezredév múlva buk-fencet hányatnak majd takaros házá-val és ezért figyelmeztette a világot a házára ragasztott felirattal: „Huc ne minxeris, ne cacaveris”. Az óvatos felszólítás azonban nem ért semmit.

A római földi pedig így írja le ház-táj gazdaságát az ákombakomos, tin-tapács füzetben: „In iuro casem, mihi crescit graum, secarum sic al-tera viridita”. Hát ez lenne a falusi élet dicsé-rete? A költő nem így írta, hanem szöveben.

S ha ez szorosan összekapcsolód-tott ugyan az Augustus császár dí-csősítésére írt panegirikumok szelle-mével, ám legyen: Hazudott a költő, de rajt nem fogták. Ismerjük el: szép latinsággal hazudott. Azonban melyik jelzőt használhatók C. F. ta-nár latin tudására? Szépet aligha.

Reggelre már megfogadtam, hogy megvédelem Vergilius anyanyelvét. De ez nem elég, mert ehhez nem ez az újságicik, hanem két dolog szükséges: 1. Elegendő példányszá-mu latin tankönyv az iskolákban (esetleg jurtával, hogy puskázni is lehessen), 2. Szakképzett latin ta-nár.

Befejezésül még csak annyit ár-u lok el, hogy Vergilius nem látogatott meg, de O. V. latin füzeté élő, köz-zelítható valóság.

Kóthay Tibor

GYAKORLATI TANÁCSOK

Az iskolai munkát az otthoni munkával meg kell egészíteni. Gyakorlatból tud-juk, hogy mind a tanulóknak, mind a szülőnek igen sok nehézséget okoz a két munka helyes összehangolása és elvárányba való terelése, hogy a tel-jes összhang biztosításával elősegít-sük gyermekeink harmonikus testi és szellemi fejlődését.

Igy tanuljunk meg a szóbeli leckét

1. Az anyag megjegyzése, meg-tanulása előtt ellenőrizd, hogy tel-jesen megértetted-e!
2. Tagold szakaszokra a meg-tanulandó anyagot és készíts belőle néhány szavas vázlatot!
3. Már néhány ismétlés után ej-lenőrizd a tanultakat! Külön-bönd gondold meg azokat a ré-szeket, amelyeket az ellenőrzés al-

4. Ha már úgy gondold, hogy jól tudod az anyagot, akkor kérj meg valakit, testvéredet, vagy szü-leidet, hogy hallgassanak ki.
5. A szóbeli lecke megtanulása után végezd el írásbeli feladatai-t!
6. Reggel, iskolábaérkezés előtt, füst al ismét az este megtanulta-kal!

Hogyan járul hozzá a pionírház a tanulók gondolkodásának fejlesztéséhez?

A pionírház szakosztályai és az ezekhez tartozó körök jelentős részt vállallnak a tanulók iskolán kívüli munkájának megszervezésében, a tanuló iskolában nyert ismereteinek elmélyítésében, az iskolai nevelő el-járások továbbfejlesztésében és meg-erősítésében.

A tanulók gondolkodásának fej-llesztésére irányuló nevelésben fontos lépést jelentett az 1956-1957-es tan-évben a köröket látogató tanulók osztályonkénti elosztása. Sajnos, ez az elosztás nem valósulhatott meg valamennyi körön belül. Pedig az elosztás nem csak anyában könnyíti meg a munkát, hogy a körök tan-anyagának az osztály anyagával tör-téző egyeztetése teljes mértékben megtörténhessen, hanem abban is, hogy lehetőségessé vált a tanulók meglévő tudásához és értelmi szín-vonalához megfelelő anyag közlése.

A pionírház szakmai, tudományos és művészi körének főfeladata úgy járulni hozzá a tanulók iskolán kívüli munkájának megszervezéséhez, hogy gyarapítsa az iskolában nyert ismereteket fogalomkörök, új fogalmakkal egészítse ki az ismereteket.

Mivel a körök látogatói a város különböző iskoláiból toborzódnak, a körvezető tanár első feladata az kell legyen, hogy felmérje a tanulók meglévő ismereteit, fogalmi tartalmát.

Ennek a munkának megvalósítása, dolgozat íratásával, vagy egy bizo-nyos tárgykörrel folytatott beszélge-téssel valósul meg.

Mind a körvezető tanároknak, mind pedig az iskolai tanároknak tudniuk kell, hogy a tanulók fogalomkörének hiányos felmérése káros következményekhez vezet. Ha csak tényeket sorolunk fel, a gondolkodás egyhelyben topog s könnyen magolásra szoktatjuk tanulóinkat, mert meggátoljuk a szó általánosító és elvont funkciójának kialakulását.

A technikai és ipari körökben ez

meghatározott munkafolyamat meg-magyarázásában, elsajátításában, majd gyakorlásában nyilvánul meg. A körök vezetőinek főfeladata, hogy a nagy létszám ellenére, a kör ta-nulóinak mindegyikét bekapcsolja a munkafolyamat megértésének és el-végzésének egészébe. Ezeknek a kö-röknek a tanuló, — miután a munkafolyamat egészét megértették — felváltva gyakorolják be magukat a munkafolyamat egyes részleteibe. A körvezetők igyekezete odairányul, hogy kellő előkészítés után a ta-nulók önálló következtetések levoná-sához jussanak el, maguktól ismer-jék fel a munkafolyamat további me-netét.

Ragadjunk ki néhány példát.

A mechanikai körnek átfogó jelle-gé van. Az itt működő tanulók gy-aakorlatban alkalmazzák mindazt, amit a mechanika, hőtan, elektromossá-gtan és matematika terén elsajátítottak. Mindazokat a hőerőgépeket, elektromos motorokat, amelyekről a tanuló az iskolában tanultak, itt ki-szebeltet másokban, vagy falitáblán bemutatják. Ezután kerül sor szer-kezetük megvizsgálására, működésük megmagyarázására, amelynek segít-ségével a kör tanulói megértik az al-katrészek logikai összefüggését. Ta-nulmányozásuk itt sem áll meg, mert megvizsgálják a gép működéséhez szükséges hűtőanyag milyenségét, számításokat végeznek a szükséges kalóriamennyiséggel kapcsolatban. Miután fogalmat nyertek valamely hőerőgépről, vagy elektromos moto-ról, fantáziájuk útján már semmi sem szab gátat ahhoz, hogy az elő-adás alapján maguk elé képzeljék azokat a hatalmas gépeket és moto-rokat, amelyek hazánk gyáraiban, üzemében működnek. Végül a ta-nulók feleiben kialakult kép, amelyet az előadástól, falitáblától nyertek, a helybeli üzemek látogatása egészíti ki. Miközben most már a valódi gé-

pet szemlélik működésében, szemük előtt megjelenik a motorműszet, ame-lyet a körben tanulmányoztak. Így, bár kívülről szemlélők a működő gé-pet, mégis maguk előtt látják annak belső szerkezetét is.

A nyomdász-kör tanulóinak gon-dolkodása fokozatosan fejlődik a be-tűtől az értelemes szöveg felé. A ta-nulók megismerik a betű elhelyezé-sének logikáját és arra a következté-tésre jutnak, hogy a betűket megtele-lyesítik helyezésre, kiszíndhetik nevüket. Ebből arra a megállapítá-sra jut a tanuló, hogy a nagyobb szö-veg kinyomására is képes. Fokozódik önbizalma s felismeri, hogy a köny-vek is olyan munkával készülnek, mint amilyen kicsiben ő végez. Meg-tanulja jobban megbecsülni könyveit.

A különböző körök közötti kölcső-nös tapasztalatcsere pedig arra a következtetésre vezet, hogy a tanulókat, hogy a munkafolyamatok egymással szoros kapcsolatban állanak. Külön-bönd említésre méltó a nyomdász- és könyvtárszervező kör kölcsönös tapasz-talatcsereje, a két kör egymást ki-egészítő munkájának a bemutatása.

A tudományos körök előadói mun-kájukban a tanulók meglévő ismereteire támaszkodnak, azokból vonnak le új következtetéseket.

A logikus gondolkodás érdekében a körvezető tanároknak ismerniük kell azokat a fogalmakat, amelyek már kialakultak a tanulók fejében, milyen mértékben elvontak azok a fogalmak, a valóság milyen tényelt jelölik.

Itt kell beszélnünk a szemléltetés-ről, amely döntő módon elősegíti a tanulók gondolkodásának fejlődését. A természetrajzi- és kémia-kör gaz-dag felszerelése és a bemutatott ki-sérletek alkalmat adnak arra, hogy a

Hírek a nagyvilágból

Az ENSZ közgyűlés december 12-i délelőtti ülésének munkálatai

— Az Ukrán SzSZK küldöttsége vezetőjének beszéde —

NEW YORK. (Agerpres.)
December 12-én múlt egy hónapja annak, hogy megnyílt az ENSZ közgyűlés XI. ülésszaka. Ennek ellenére, a közgyűlés mind máig nem kezdte meg a legfontosabb napirendi pontok vitáját. Így nem vizsgálta meg a leszerelés és az atomfegyver eltiltásának, s a tudományos egyesület működésének kérdését, az algériai és a ciprusi problémákat. Ez a helyzet azért állhatott elő, mert egyes körök, amelyeknek nem áll érdekében a nemzetközi feszültség csökkentése, továbbra is igyekeztek felszínre tartani a közgyűlés előtt az úgynevezett „magyar kérdést.”

A december 12-i délelőtti teljes ülésen folytatták a „magyar kérdés” kapcsolatos vitát. Elsőnek az Ukrán SzSZK küldöttsége vezetője, L. F. Palamarczuk emelkedett szószárra.

Az Ukrán SzSZK képviselője a magyarországi eseményekkel kapcsolatban rámutatott arra, hogy a nemzetközi reakciónak döntő szerepe volt a magyarországi fasiszta puccs kihoztatásában. Azok a nyugati országok, amelyek, akik reménykedtek a magyarországi ügyben, nem sajnálják sem fáradságot, sem dollárt, hogy az úgynevezett „felszabadítás” jelszava alatt — az Egyesült Államok hivatalos elmélete a népi demokratikus

államokkal szemben — kiragadják Magyarországot a szocialista államok közösségéből. Az Egyesült Államokban jelenleg uralmon levő közársági párt legutóbbi választási programjában meg is erősítették ezt a „felszabadítás” kísérletét.

L. F. Palamarczuk rámutatott arra, hogy a nyugatnémet militarizmus — mint az északatlanti tömb kiegészítő része — erkölcsi és anyagi támogatást nyújtott az ellenforradalmi puccsistáknak. Hiszen éppen Nyugat-Németországban látták el utasításokkal a horthysta hadsereget és csendőrséget a hitleristák, akik együtt oda menekült maradványait.

Az uszító propaganda szerepe

Gyásos szerepe volt az események előidézésében a Magyar Népköztársaság elleni uszító propaganda is. E tekintetben Palamarczuk egy sereg olyan tényről sorolt fel, amelyek bizonyítják az Egyesült Államok pénzelle a „pszichológiai háború bizottsága” elnevezésű amerikai kormány szerv előírásai szerint működő szervezetek széleskörű tevékenységét. „Küldöttségünknek — mondotta Palamarczuk — hivatalos adatok állnak rendelkezésére, amelyek szerint 1955 január elseje és 1956 október közötti időszakban

1770 felforgató propaganda anyaggal teli léggömböt fogtak el.” Az ukrán nép, — hangoztatta Palamarczuk — felháborodással ítéli el mindenfajta megnyilatkozását az Egyesült Államoktól a szocialista országok népei elleni felforgató tevékenységét.

Palamarczuk hangsúlyozta, hogy „nem békülhetünk meg a nemzetek közötti bizalmat aláaknázó és a béke veszélyeztető uszító propagandával.”

Beszéde befejező részében felhívta a közgyűlést, hogy hagyja abba Magyarország belügyeibe való beavatkozási kísérletét. Kijelentette, hogy a Magyar Népköztársaság küldöttsége december 11-én kénytelen volt elhagyni a közgyűlés üléstermét, amiatt a hadjárati miatt, amelyet egy egész sereg dühölt tájékozó szónok indított ellene. Nem engedhetjük meg, hogy a közgyűlés szövegét a „hidegháború” híveinek érdekében használják fel — jelentette ki az Ukrán SzSZK képviselője. — A közgyűlésnek gondoskodnia kell arról, hogy valamennyi küldöttségnek lehetőségét biztosítsa a normális tevékenység kifejtésére és kezdje meg az ENSZ előtt álló fontos kérdések építőjellegű megvitatását.

A délelőtti ülésen felszólltak még Burma és Nepal képviselői is.

Néhány mondatban

(KAIRO. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti:

Egyiptomban a Port Said-i harcok emlékére új kitüntetést létesítettek. Az új emlékéremmel a Port Said-i harcokban résztvevőket, valamint az angol, francia agresszió során megsebesülteket tüntetik ki.

MOSZKVA. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti:

A Szovjetunió, a Német DK és Lengyelország küldöttei Moszkvában december 3. és 12. között tárgyalásokat folytattak a Balti-tengeri mentőszolgálatról kapcsolatban.

Az őszinte barátság és a kölcsönös megértés jegyében lezajlott tárgyalások eredményeként megegyezést írtak alá a Balti-tengeri hajótöröttek, valamint a hajótörést szenvedett hajók és repülőgépek megmentésére.

BERLIN. (Agerpres).

Berlinben a Német DK és Izland képviselői 1957-re szóló kereskedelmi egyezményt írtak alá. A Német DK 8 millió dollár értékben Diesel-motorokat, tehergépkocsikat, textilárukat, üveg- és kerámia ipari terméket szállít Izlandnak haltermékeket, fűs- és más árucikkeket ellenében.

TOKIO. (Agerpres).

A japán parlament alsóháza december 12-i ülésén jóváhagyta a Japán és a Kínai NK közötti kereskedelmi kapcsolatok kibővítésére vonatkozó határozati javaslatot. A határozati javaslat követeli a nyugati hatalmak által bevezetett megszorított intézkedések felfüggesztését a Kínai NK-val, kereskedelmi képviselete kiállítását és a két ország közötti kereskedelmi egyezmény megkötését.

TOKIO. (Agerpres).

Sigemicu japán külügyminiszter fogadtatott a látogatásba érkezett N. T. Fedorenkonak, a Szovjetunió helyettes külügyminiszterének tiszteletére.

PARIZS. (Agerpres).

Franciaországban ezideig 20 millió frankot gyűjtöttek a l'Humanité és más demokratikus szervezeteknek a fasiszta hulligánok által szétrombolt székházai kijavítására.

BÉCS. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti:

Mitűnt a bécsi Kiadók Szövetsége teljesítette az újságírók fizetésemelési követelését, Bécsben véget ért az újságíró-sztrájk.

ROMA. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti:

Az olaszországi gazipari magánvállalatok munkásai december 12-én háromnapos sztrájkba kezdtek, tiltakozásul az ellen, hogy a munkaadók megtagadták a kért fizetésemelést.

Legújabb táviratok

Az Egyesült Államok „muzulmán szövetséggel” akarja helyettesíteni a bagdadi egyezményt

DAMASZKUSZ. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti:

Sajtójelentések szerint Irán szíriai küldötte, átnyújtotta a szíriai kormányhoz a hivatalos meghívót a muzulmán és arab országok értekezletére.

Szíriai politikai körök ezzel a meghívóval kapcsolatban úgy vélik, hogy az Egyesült Államok igyekszik az arab államok közötti és a bagdadi egyezményt válságát megoldani, hogy az egyezményben résztvevő négy mu-

zulmán államot kielégítse anélkül, hogy ártson az USA helyzetének.

Másrésről rámutatnak arra, hogy az Egyesült Államok igyekszik a muzulmán szövetséggel helyettesíteni a bagdadi egyezményt. Ebben azonban Anglia nem venne részt. Amerikai kormánykörök remélik, hogy ezzel az ügygyel az iszlám szövetségbe vonják az arab államokat, beleértve Szíriát is. A szövetség céljai azonban semmiben sem különböznek a bagdadi egyezmény céljaitól.

Az inváziós csapatok kivonása Port-Saidból

KAIRO. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti:

Az egyiptomi területet elhagyó idegen csapatok körében ideges a hangulat: félnek a nép bosszújától elkövetett bűneikért. Az angol és francia inváziós hadsereg tagjai nem mernek fegyveres kíséret nélkül mutatkozni a város utcáin. Lapjelentések szerint a kikötőt, amelyen keresztül az Egyiptom területéről kivont angol, francia katonák hajóra szállnak, szögesdrótkerítés veszi körül, míg a kikötő felé

vezető utcákon tankok és gépfegyverek állnak. A szomszédos utcákon fegyveres különítmények tartanak őrszolgálatot.

Az egyiptomi hazafiak élénk tevékenységet fejtenek ki az imperialista elnyomók ellen. Sajtójelentések szerint december 11-én Port Said egyik utcájában elraboltak egy angol tisztelet. A lapok rámutatnak arra, hogy a megelőző napon ez a tiszt letartóztatott egy csoport egyiptomi hazafit.

A magyarországi amnesztiarendeletről

Szüntelenül növekszik a hazatérésre jelentkezők száma

BUDAPEST. (Agerpres). Amint a Magyar Távirati Iroda jelenti, a bécsi magyar követség konzuli hivatalától azt a hírt kapták, hogy a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa amnesztiarendeletről közzétette a szüntelenül növekszik azoknak a magyar állampolgároknak a száma, akik vissza akarnak térni hazájukba. A hazatérők nagy része 20 éven aluli ifjú. Ezek meggondolatlan lépésnek tekintik azt, hogy elhagyták Magyarországot területét. A felnőtt menekültek nagy része — amint ő mondják — elsősorban a zug híresztelések és felbujtások befolyására keresett menedéket idegen országban. A követségen 10—12

éves gyermekek jelentkeznek, akik szüleik tudta nélkül, felelőtlen személyek befolyására kerültek idegen országba. A követség naponta igen sok levelet és táviratot kap, amelyekben a szülők kérik a követséget, hogy keresse meg gyermekeiket. A követség minden intézkedést megtesz, hogy megtalálja és szüleikhez visszajuttassa ezeket a gyermekeket. A követség ugyanakkor minden tőle telhetőt megtesz a hazatérni óhajtó felnőtt magyar állampolgárok mielőbbi hazatelepítése érdekében. A követség adatai szerint az osztrák területre került magyar állampolgárok jelentős része vissza akar térni Magyarországra.

A dél-koreai vállalatok nem tudják fizetni a munkásaikat

FENJAN. (Agerpres).

A Koreai Központi Távirati Iroda jelenti, hogy Dél-Koreából érkezett hírek szerint a dél-koreai vállalatok igen gyakran, néha hónapokon keresztül nem tudják fizetni munkásaikat. Így például a lisztmanipuláció kormány által ellenőrzött Daiszan szénipari vállalat kötelekbe tartozó hat

bánya munkásait az utóbbi három hónapban nem kaptak fizetést. A pusztán Csoszun hajózási vállalat tengerészeinek négy hónapi fizetésével tartoznak. A Szanoszki Togy szénmedence; valamint a városi cementgyár munkásai négy hónapja nem kapták meg a fizetést.

Nuri Szaid kormánya fokozza megtorló intézkedéseit

DAMASZKUSZ. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti:

Bagdadból érkező hírek szerint Nuri Szaid kormánya fokozza megtorló intézkedéseit. Megkísérli elfojtani az iraki nép harcait. Mint ismeretes, a nép a bagdadi egyezmény felmondását és Nuri Szaid kormányának távozását követeli.

Irakban tömeges letartóztatásokat hajtottak végre. Csúpan a diákok és tanulók köréből több mint 8000-et tartóztattak le.

A helyzet továbbra is igen súlyos.

Végefűrt az iraki csapatok kivonása Jordániából

DAMASZKUSZ. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti:

Jordánia igazságügyminisztere a MEN hírügynökség egyik tudósítója előtt kijelentette, hogy befejeződött az iraki csapatok kivonása Jordániából.

Jordánia honvédelmi minisztere hangsúlyozta, hogy „A jordániai kormány határozta, amelyben kéri az iraki csapatok kivonását Jordánia területéről, nem vonatkozik az ott állomásozó szíriai és szaúd-arábiai csapatokra”.

Haitiben folytatódik az általános tiltakozó-sztrájk

Magloire elnök önkényuralma ellen

NEW YORK. (Agerpres).

Amerikai sajtójelentések szerint Haitiben folytatódik az általános tiltakozó sztrájk Magloire elnök önkényuralma ellen. Az ország tevékenysége teljes egészében megszűnt.

A Christian Science Monitor című lap tudósítója jelenti, Port au Prince-ből, hogy a jelenlegi haiti zavarok a nép súlyos nyomorából fakadnak. Az emberek rongyokban járnak. Port au Prince külvárosainak kunyhói éppen olyan mooskosak, mint

a sártenger, amelyben usznak. Egyetlen szál virág sem szőpi ezt a határtalan nyomorúságot. Mindenütt koldusokat látni. A vidéken kitéhezett emberek turkálják kezdetleges származékaikkal kis darabka földjüket.

Haiti lakossága — írja az újságíró — több mint három és fél millió lelket tesz ki. Ezek közül még száz ezer sem tud írni-olvasni és mintegy kétezernél kevesebb az anyagi helyzete. A lakosok egy főre eső jövedelme mintegy 65 dollárba rug évente.

Japán kereskedelmi és ipari körei nagy megelégedéssel fogadták a szovjet-japán diplomáciai kapcsolatok felvételét

TOKIO. (Agerpres). A TASZSZ jelenti:

A tokiói rádió közli, hogy Japán kereskedelmi és ipari köreiben nagy megelégedéssel fogadták a Szovjetunió és Japán közötti diplomáciai kapcsolatok felvételéről szóló hírt. A nagy vállalkozók és kereskedők úgy vélik, hogy a diplomáciai kapcsolatok felvétele a két ország közötti gazdasági kapcsolatok kibővítéséhez vezet. Az Asahi című lap jelentése szerint a japán-szovjet kereskedelem támogatására alakult

bizottság és más kereskedelmi szervezetek, valamint számos kereskedelmi nagyvállalat annak az óhajának adott kifejezést, hogy minél előbb kezdjék meg a Japán és a Szovjetunió közötti kereskedelmi egyezmény megkötésével kapcsolatos tárgyalásokat.

A magyar nép többsége az ellenforradalom felszámolását óhajtja

BUDAPEST. (Agerpres).

Mint a budapesti rádió jelenti, a magyar dolgozók többsége mindenben helyesli és támogatja a forradalmi munkás-paraszt kormány intézkedéseit, amelyek az ellenforradalmi akciók felszámolására irányulnak.

A legjelentősebb vállalatok munkássága szembefordult az időközben törvényen kívül helyezett úgynevezett budapesti munkásbizottság tevékenységével. December 10-én, amikor a sztrájkban meg kellett volna kezdődnie, a cseppeli fémipari kombinát munkásainak jórésze megjelent munkahelyén. A nagy ózdi üzemek és a borsodi bányák munkásainak is előkei teleplezték a sztrájkra uszító ellenforradalmi elemeket és közölték, hogy minden ösztökölést megsemmisítettek a törvényellen budapesti munkásbizottsággal. Budapest XV. kerületének összes vállalatai, a dunapentelezi üzemek, számos nehé- és könnyűipari üzem, szállítási vállalat, autógyári vállalat, nyomdai vállalat, továbbá a tatabányai és oroszbányai szénipari trösztök munkásai állástfoglaltak a sztrájkfelhívás ellen.

A Chinoin gyógyszerárnyár dolgozói kijelentették, hogy nem fogadják el utasításokat a Szabad Európa rádióállomástól.

A legtöbb munkásbizottság — írja a Népszabadság — erősen visszautasította a sztrájkfelhívást. Ott pedig, ahol a munkásbizottságok idegen elemek unalják a munkásbizottságokat és siettek „szolidaritásukat” kifejezni a budapesti munkásbizottsággal, a dolgozók szakszervezeteik útján helyez-

kedtek szembe a munkásbizottságokkal. Ez történt a Ganz üzemekben is. A MAVAG üzemek munkásbizottságának egyik csoportja állástfoglalt a sztrájk ellen és kijelentette, hogy a munkásbizottság többi tagja a munkások véleményének meghallgatása nélkül mondta ki a sztrájkot.

A volt budapesti munkásbizottság több tagja kedden különböző vállalatoknál személyesen világosított fel a munkásokat arról, hogy a munkásbizottság törvénytelenül adta ki a sztrájkfelhívást, amely mélyszélesen káros a munkásosztály érdekeire.

A Népszabadság kifejti, hogy a munkásbizottságokban sok az öntudatos ember, de az ellenforradalom mégis megpróbálja aljas céljaira kihasználni ezeket a tanácsokat. A területi munkásbizottságokba és a budapesti munkásbizottságokba sok ellenforradalmi munkást kötött be. Ezek alá akarták akasztani a forradalmi munkás-paraszt kormányt és a hatalom kettősségét akarták létrehozni. A munkásbizottságokba beszúrták ellenséges elemeket — írja a Népszabadság — új verontás, fegyveres provokációk és sztrájkra igzgatnak. A becsületes munkások javaslatát nem veszik figyelembe.

A területi munkásbizottságok feloszlására vonatkozó kormányrendelet megjelenése után a vasúti munkások országos munkásbizottsága bejelentette, hogy feloszlott. A MAV vezérigazgatója közölte, hogy a vasutasoknak csupán 15 százaléka hiányzott munkahelyéről.

Hírek a közlemények Hírek

A Magyar Munkás

Dózsa György: EJSZAKAI BARATNOK. 10 és 12 óra között. Előadások: 3, 5, 7 és 9 óra. Balcsuk: december 16-ig: GYERMEKRABLOK. Előad.: 3, 5, 7 és 9 óra. Heřák János: december 16-ig: EJSZAKAI BARATNOK. Előadások: 2, 4, 6 és 8 óra. I. L. Caragiale: december 16-ig: TANCOLJ, KIS LADY. Előadások: 3, 5, 7 és 9 óra. Ifjusági: december 16-ig: BUDAPESTI TÁVASZ. Előadások: 3, 5, 7 és 9 óra. Solidaritása: december 16-ig: KORHINTA. Előadások: hétköznap 5 és 7 óra, vasárnap 3, 5 és 7 óra. Hétfőn nincs előadás. Gorkij Maxim: (Miklaka): december 16-ig: RIO ESCONDIDO. Pintilie (Gradište) CFR: december 14—16-ig: GRÓF MONTE CRISTO II. rész. Előadások: hétköznap 6 és 8 óra, vasárnap 2, 4 és 6 óra.

Gyermekek figyelem!

Szombaton, december 15-én délután 4 óra

Hókirálynő

meséjét láthatjátok a báb-színházban.

OTT LEGYETEK!

Opera- és operettest

December 14-én, pénteken délután 5 óra, 15-én, szombaton este 8 óra és 16-án, vasárnap este 8 óra az aradi Filharmonia ének- és zenekara opera- és operett kórusműveket, valamint áriákat ad elő a Kulturpalota naptermében. Vezényel Anatol Goreajev. Műsor: Mozart, Glinka, Verdi, Wagner.

Smetana, Johann Strauss, Borodin, Bizet, Puccini, Mascagni és Filaret Barbu művei szerepelnek. Az előzetesek 10. számú szelvénye a szombati előadásra érvényes. Jegyek elővételben az Agensnél és az Orosz Könyv üzletben, az előadás előtt pedig a Kulturpalota pénztáránál válthatók.

A Nyugdíjasok Kölcsonos Segélyező Egyesülete

értesíti tagjait, hogy vasárnap, december 16-án reggel 9 óra közgyűlést tart a városi néptanács kistermében. Ezalkalommal feldolgozzák az egyesület új szervezeti szabályzat-tervezetét. A közgyűlést a jelenlévők számára való tekintet nélkül megtartják.

Rádióműsor

Péntek, december 14.

BUKAREST I: 6: Román népdalok. 6:25: Fuvószena. 7: Hírek. 7:10: Szókratész zene. 7:35: Román népi dallamok. 8:15: Sajtószámle. 9: Esztrád-muzsika. 10: Román népzene. 10:30: Operazene. 11: Hírek. 11:03: Könyvzene. 11:25: Nagy kórusok. 11:50: A főváros hangversenyéből. 12:35: Indián népzene. 13: Hírek. 13:10: Operett-áriák és kettősök. 14: Külföldi szölisták. 14:45: Esztrád-hangverseny. 15: Hírek. 16:15: Szeresd a könyvet. 16:45: Román népzene. 17: Hírek. 17:19: Zene. 17:40: Népzene hangverseny. 18:30: Zene. 19: Hírek.

19:05: Kivánsághangverseny. 19:45: Román könyvzene. 19:55: Jókai-gyerekek. 20:15: Színház. 21:45: Könyvzene. 22: Hírek, sport. 22:30: Szerzőnk folklór műveiből. 23:05: Szimfonikus hangverseny. BUKAREST II: 14: Hírek. 14:03: Déli hangverseny. 14:40: Dalok. 15:15: Szimfonikus táncok. 15:40: Enek. 16: Hírek. 16:20: Könyvzene. 17:15: Moszkva beszéll! 18: Hírek. 18:10: Kivánsághangverseny. 19: Könyvzene. 20: Hírek. 21:05: Zene. 21:15: Időszerűségek a szocialista országból. 21:45: Operaszínek. 22: Hírek, sport. 23:15: Ejszakai hangverseny.

Könyvtombola

Saját, egyéni könyvtárak létesítése és a már meglévő bővítése céljából az aradi könyvesboltok munkaközössége elhatározta, hogy az olvasóknak különleges könyvosomagokat és részvételi jegyeket ajánl fel a könyvtombolára. A könyvtombola húzása december 30-án, vasárnap este hat óra körül történik az „Orosz Könyv” helyiségben. (Köztársaság útja 86.) A húzason a következő nyeremények szerepelnek:

I. díj: Egy diplomata-aktatáska.
II. díj: Egy töltőtoll és egy 30 lej értékű könyvosomag.
III. díj: 5 darab egyenként 30 lej értékű könyvnyeremény. Könyvosomagok és jegyek a könyvtombolára az összes könyvesboltokban találhatók. A Temesvártartomány Könyvelosztó Központ aradi egysége.

EDŐTÁRSAS

December 14-én, pénteken változó idő várható, helyi esővel, a hegyvidéken havasosodás, és havazással. A hőmérséklet kissé csökken, napközben 1—4 fok között, éjszaka 0 és mínusz 3 fok között lesz. Mersékel, napközben erősödő szél. A következő 2 napon változó felhőzet várható, inkább borult idő esővel és havasosodással.